

Такриз

ба автореферати диссертатсияи Абдуев Эмом Субхонович дар мавзун «Лексикаи ғазалиёти Толиби Омулӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илми филологӣ аз рӯйи ихтисоси 10.02.01. – **Забони тоҷикӣ**

Рушду инкишофи забони адабӣ ва тайғирот махсусан дар таркиби луғавии он ба ҳаёти иҷтимоӣ, модӣ, сиёсӣ ва таърихии ҳар як миллату халқият вобастагии ногустастанӣ дорад. Аз ин лиҳоз, таҳқиқу таҳлил ва омӯзиши забони адабӣ дар марҳилаҳои гуногуни таърихӣ барои муайян намудани хусусиятҳои луғавӣ, маъноӣ ва услубии забони адабии асрҳои гуногун ёрии калон мерасонад. Таҳқиқи лексикӣ осори шоирону адибони форсу тоҷик аз вазифаҳои асосии илми забоншиносӣ махсуб мешавад, ки то ба ҳол таҳқиқу баррасии шоистае роҷеъ ба осори баъзе аз онҳо аз тарафи донишмандони дохилию бурунмарзӣ ба анҷом нарасидааст. Диссертатсияи Абдуев Э. аз қабали чунин пажӯҳишоте мебошад, ки ба омӯзиши масоили лексикӣ ғазалиёти Толиби Омулӣ нигини сабки ҳиндӣ бахшида шудааст.

Диссертатсияи Абдуев Э. аз муқаддима, се боб (иборат аз сенздаҳ фасл), хулоса, феҳристи манобеи истифодашударо дар худ муттаҳид мекунад. Унвонҷӯ дар қисмати муқаддимаи диссертатсия чун анъана мувофиқи талаботи муқарраршуда роҷеъ ба аҳамият ва зарурати таҳқиқ, дараҷаи азҳудшудаи масъалаи илмӣ, усулҳои таҳқиқот, заминаҳои назариявӣю методологии таҳқиқот, ҳадафи таҳқиқот, объекти таҳқиқот, сахмии шахсии муаллифи диссертатсия сухан дар миён гузоштааст.

Дар боби аввал – «**Масъалаҳои назарии лексика дар забони назм**», ки аз се фасл иборат аст, масоили назарии таҳқиқ ва таснифи лексикаи назм дар забони форсу тоҷик, таҳқиқи назарии лексикаи ирфонӣ дар забоншиносии тоҷик, муқаблаҳои таҳқиқи лексика дар забоншиносии назм бо далелҳои муътамади илмӣ ва раднашаванда ҳаллу фасл гардидаанд.

Боби дуоми диссертатсия – «**Вижагиҳои маъноии лексикаи ирфонии ғазалиёти Муҳаммад Толиби Омулӣ**» аз панҷ фасл иборат аст. Дар фаслҳои боби мазкур диссертант масъаларо чун: вижагиҳои таносуби маъноӣ вожагон дар забони назм, сермаъноии вожагони динию ирфонии ғазалиёти Толиб, муродифоти луғавӣ, мутазодҳо ва омонимҳои луғавӣ дар ғазалиёти Толибро ба риштаи таҳқиқ кашидааст.

Дар панҷ фасли боби сеюми диссертатсия, ки «**Таснифоти мавзуии лексикаи ғазалиёти Муҳаммад Толиби Омулӣ**» ном гирифтааст, диссертант ба лексикаи антропономӣ дар ғазалиёти Толиб, тасвири номҳои ҳархела дар ғазалиёти шоир, қорбурди номи растанӣ ва дарахтҳо, қорбурди маҳал ва рӯду обҳо, лексикаи зоономӣ дар ғазалиёти Толиби Омулӣ диққат зоҳир намудааст.

Дар анҷоми фишурдаи диссертатсия хулосаҳои мушаххаси унвонҷӯ, ки аз натиҷаҳои пажӯҳиш сар задаанд, оварда шудааст. Дар баробари дастовардҳо дар диссертатсия баъзе норасоии ҷузъӣ ва ислоҳпазир ба мушоҳида мерасанд. Чунончи:

1. Дар автореферат дар ду шакл овардани калимаи сӯфия (10), суфиён (12) ба назар мерасад, ки ислоҳ ва истифодаи меъёри ягонанависии онҳо судманд аст.

2. Дар фишурдаи диссертатсия баъзан ғалатҳои имлоӣ ва техникаи мушоҳида мешаванд, ки ислоҳи онҳо ба манфиати қор хоҳад буд. (Маҷмӯаи (7), ҳануз(10), гуйӣ (17), сурӯда (17), сиёҳгуш (18), гуштқор (19).

Нуқсонҳои мазкур ҷузъӣ буда, ба ҳеҷ ваҷҳ арзиши илмии диссертатсияро қохӣш намедихад. Банду бастии диссертатсия ба талаботи услуби илмӣ ҷавобгӯ буда, мазмуну муҳтавои фишурда ҷолиб ва мақолоти мунташирнамудаи диссертант ба мавзӯ мувофиқ мебошад.

Дар маҷмӯъ, диссертатсияи Абдуев Эмом Субҳонович таҳти унвони «**Лексикаи ғазалиёти Толиби Омулӣ**» ба талаботи бандҳои 31-35-и

Гартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илми филологӣ аз рӯйи ихтисоси 10.02.01. – Забони тоҷикӣ мебошад.

Муқарриз

номзади илми филологӣ, мудир
кафедраи забони тоҷикӣ Муассисаи
давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии
Бохтар ба номи Носири Хусрав» Назаров Меҳрубон Ниёзмадович

Суроға: 735140 Ҷумҳурии Тоҷикистон
вилояти Хатлон, ноҳияи Кӯшонӣён, Ҷамоати
Бӯстонқалъа, деҳаи Механизатор, хонаи 42.
E-mail: nazarov.mekhrubon@list.ru

Телефон: 918397676

« » августи соли 2023.

Имзои Назаров М.Н.-ро тасдиқ мекунам:
Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси
Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи
давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав»

Шукрзод Ҷ.А.

Суроға:

735140, Ҷумҳурии Тоҷикистон, вилояти Хатлон,
шаҳри Бохтар, хиёбони Айнӣ, 67
Тел: (83222) 2-48-63; (83222) 2-54-81.
E-mail: bgu-1978@mail.ru
Сомонаи расмӣ: www.btsu.tj

« » августи соли 2023.